

Nieuwsbrief

Mei 2026

Nieuws van de bestuurstafel

Onderstaand een aantal korte items uit de voorbije maand:

- De laatste D'n Uytbeyndel staat geheel in het teken van de Kapellekensroute. Leden, die D'n Uytbeyndel digitaal ontvangen, kunnen tijdens reguliere openingstijden bij het heemhuis gratis een papieren versie van D'n Uytbeyndel ophalen. Nog maar weinig leden hebben hier gebruik van gemaakt.
- Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 25 februari 2026 is Michel van den Berkmortel teruggetreden als penningmeester en bestuurslid. Op 18 april hebben in een gezellig samenzijn als bestuur afscheid van hem genomen.
- Op 12 april waren we aanwezig bij de manifestatie van Stichting Zeilbergs Historisch Erfgoed vanwege hun 12½ -jarig bestaan en de presentatie van hun [website](#).

Namens het bestuur,
Jos Thijssen, secretaris

Beugeltoernooi Pieter Swinkels Tropee

Op zaterdag 9 mei 2026 organiseren we weer een beugeltoernooi om de '[Pieter Swinkels Tropee](#)'. Vorig jaar ging Pieter Koolen met de eer strijken.

Deelnemers kunnen zich tot en met donderdag 7 mei 2026 opgeven bij het secretariaat via secretaris@heemkundekringdeurne.nl.

We starten om 13.00 uur. Deelnemers wordt gevraagd om 12.45 uur aanwezig te zijn.

Voor het aanmoedigen van deelnemers is publiek van harte welkom.

Lezing 'dorp en dialect'

Volle bak bij lezing **Dorp en dialect** door Wim Daniëls

Woensdag 22 april jl. vonden ruim 200 belangstellenden, waarvan de helft niet-leden, de weg naar Den Draai, waar de werkgroep Lezingen en Excursies van onze vereniging de derde lezing in de 2026-reeks aanbood. Ik kan me niet herinneren dat er ooit een lezing van de Heemkundekring is geweest waar meer bezoekers waren. Zaalhouder Patrick Nelemans had het goed voorbereid en de zaal met een afwijkende tafel- en stoelopstelling uitstekend ingericht, afgestemd op massabezoek.

Het was dan ook nodig, want dit keer werd er groter uitpakket en stond neerlandicus, tv-persoonlijkheid, schrijver, verteller, maar zeker ook streekgenoot (Aarle-Rixtel) Wim Daniëls voor het voetlicht. De spreker zelf had er ook meer dan zin in, want al voordat iedereen zijn plaats gevonden had en de lichten in de zaal gedoofd waren, vertelde hij zijn eerste anekdotisch verhaal. Na een korte, wellicht overbodige, aankondiging startte Wim zijn lezing, ondersteund door achter hem geprojecteerde plaatjes.

Tot aan ca. 1600 sprak iedereen in Nederland zijn dialect en was er geen officiële Nederlandse taal. Door de totstandkoming van de Statenbijbel en het wel en wee van de eerste multinational, de VOC, ontstond die pas rond die tijd. Volgens Wim heeft het dialect zijn beste tijd gehad (hij schat nog 50 jaar) en geeft daarvoor als reden dat de dorpen en streken uit hun isolement treden door allerlei oorzaken.

De spreker liet verder op zijn eigen humoristische manier, gezegdes, personen en situaties uit het dorp van toen de revue passeren, hetgeen het publiek vaak lachend deed reageren. Zijn tv-programma Het Dorp met Huub Stapel en zijn oeuvre als schrijver werden ook aangehaald. Ook de realisatie van zijn laatste boek De boekhandelaar van Bologna over zijn 16e eeuwse dorpsgenoot Arnoud van Eindhouds, alias Arlenius, werd in geuren en kleuren uit de doeken gedaan.

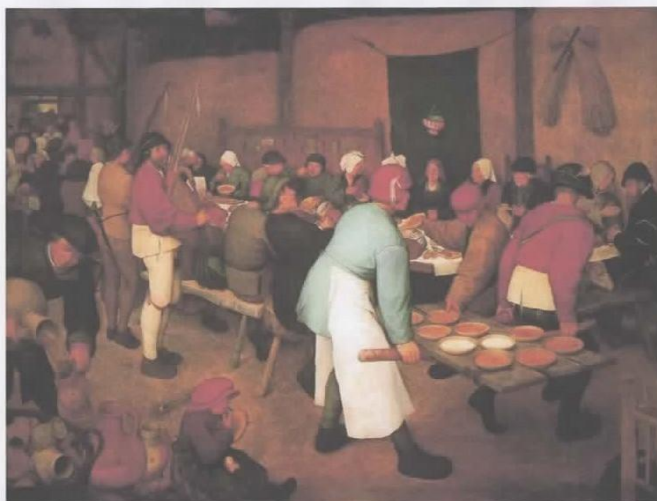
Tijdens de pauze en na afloop verkocht hij in de zaal zijn boeken die hij op verzoek

signeerde.

Wim is een rasverteller en een kundig iemand! Hij bereikt een groter publiek dan onze gebruikelijke sprekers.

Klaas Hendriks,
voor Werkgroep Lezingen en Excursies

Brabantse Koffietafel

Heemkundekring H.N. Ouwerling biedt twee lezingen op één avond

Op 13 mei a.s. is er in Den Draai in Zeilberg een tweeledige lezingsavond. Voor de pauze is er de lezing met als titel *Waarom is Deurne in de Tweede Wereldoorlog niet verwoest?* en na de pauze volgt een wat luchtiger onderwerp, namelijk *(Koffie)tafelen door de eeuwen heen*.

Het eerste deel, *Waarom is Deurne in de Tweede Wereldoorlog niet verwoest?* wordt gebracht door heemkundelid, Gerard van Houdt. Na zijn middelbare school heeft hij verzekeringswiskunde in Utrecht gestudeerd, om vervolgens 37 jaar lang werkzaam te zijn als commercieel manager bij Interpolis/Achmea.

Door het verzetswerk tijdens de oorlog van zijn schoonvader Piet Jegerings en zijn vriend Jacques Goossens, raakte hij geïnteresseerd in de "onderduikerstijd" in de Peel en vooral in de vraag waarom zij allen zwegen. Deze "omerta" moest maar eens opgelost worden, zo vond hij.

Deurne werd bevrijd op 24 september 1944. Enkele kerkdorpen van Deurne zijn zelfs meerdere malen bevrijd. Maar waarom duurde het allemaal zo lang?

Het tweede deel van deze avond is er een geheel ander en luchtiger onderwerp: *(Koffie)tafelen door de eeuwen heen*. De oorsprong van de begrafenismaaltijd is terug te voeren tot aan de Romeinen. Voordat de reformatie zijn intrede deed, had men in de Lage Landen een rijkelijke rouwcultuur. Een begrafenisfeest duurde soms zo'n drie dagen, waarbij bier werd gedronken en er ook uitgebreid gegeten werd. De katholieke

begravenismaaltijd werd steeds feestelijker. Luther was aanvankelijk een katholiek priester, maar begon zich allengs te ergeren aan deze “uitspattingen” van het geloof. Het wordt een informatief kijkje in de vroegere gebruiken van de (koffie)tafel.

Xanten

Jaarlijkse dagexcursie naar Xanten (Duitsland) op zaterdag 27 juni 2026

We vertrekken 's morgens om 8.00 uur vanaf de achterkant van het NS-station in Deurne met de bus naar Xanten (ongeveer 70 km) en om ca 17.30 uur zijn we daar weer terug.

Hoofdactiviteiten zijn:

1. 's Morgens, na Kaffee mit Kuchen in dat Duitse stadje, krijgen we daar een korte rondleiding door het daar in de buurt wonende Heemkundelid Luuk Keunen.
2. 's Middags na de lunch keren we terug naar de oudheid door middel van een bezoek aan het LVR Archeologisch Park Xanten <https://apx.lvr.de/nl/index.html> dat zich bevindt op de plek waar 2000 jaar geleden de Romeinse stad Colonia Ulpia Traiana lag, het noordoostelijkste punt van het Romeinse rijk, aan de buitengrens genaamd Limes. We krijgen daar ook weer een rondleiding door professionele gidsen.

Inmiddels zijn er 30 aanmeldingen. Er is dus nog plaats voor 10 à 15 personen. In de vorige nieuwsbrief en [op onze site](#) vindt u uitgebreidere informatie en ook hoe u zich aan kan melden! Het wordt een bijzondere dag.

Klaas Hendriks
Werkgroep Lezingen en Excursies

Nieuws van andere erfgoedverenigingen

Van andere erfgoedverenigingen krijgen we regelmatig hun ledenblad op papier of per e-mail toegestuurd. De papieren versie ligt dan in het heemhuis. De digitale versie kunt u op

de betreffende website lezen.

Bezetting openstelling heemhuis op zondag

Voor de openstelling van ons heemhuis, elke 2e en 4e zondag van de maand, zoeken we nog een aantal vrijwilligers die bereid zijn gemiddeld vier keer per jaar als gastvrouw/-heer te willen optreden.

Meer informatie en/of aanmelden kan via [het secretariaat](#).

Voor de maand mei treden de volgende leden als gastvrouw/-heer op:

- 10 mei: Antoine van Baars en Anneke Boonstra.
- 24 mei: *geen openstelling in verband met Pinksteren.*

[>> Agenda heemkundekring](#)

Openingstijden heemhuis

- Elke 1^e maandag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur voor Genealogie
- Elke 1e maandag van de maand van 10.00-11.30 voor de bibliotheek
- Elke dinsdag van 19.00 tot 21.00 uur
- Elke 3^e woensdag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur voor DeurneWiki en DocuDataDeurne
- Elke 2^e en 4^e donderdag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur voor fotoherkenning
- Elke 2^e en 4^e zondag van de maand van 14.00 tot 16.00 uur

Uit Het Schetsboek van Deurne - Henry van den Berkmortel